

Paušální daň provází nejasnosti. Rady si s ní nevědí ani daňoví poradci

Sdružená platba daní a pojistného na jeden účet finančního úřadu měla podnikatelům ulehčit. Musí si ale hlídat limity a na potíže mohou narazit i v bance.

– TEXT – Alžběta Vejvodová

Téměř 58 tisíc živnostníků se přihlásilo k takzvané paušální dani. Ta jim má ušetřit administrativu. Místo tří plateb – daňových záloh a záloh na sociální a zdravotní pojištění – budou každý měsíc posílat státu jen jednu ve výši 5469 korun. Odpadne jim také povinnost podat v příštím roce daňové přiznání a přehledy sociálního a zdravotního pojištění. Podle ministerstva financí už tak podnikatelé s paušální daní ani nebudou potřebovat účetní. Avšak daňoví poradci nabádají k opatrnosti. Kolem této daně panuje řada nejasností. S některými si nevědí rady ani sami daňoví poradci.

Do nového daňového režimu se mohli přihlásit jen podnikatelé s příjmy do milionu korun za rok. Ač se ještě na začátku ledna zdálo, že na novinku, která má živnostníkům ušetřit papírování, jich slyší jen málo, nakonec zájem předčil očekávání. Překvapil jak daňové poradce, tak Asociaci malých a středních podniků a živnostníků. Původně očekávali zájem až o několik desítek tisíc nižší.

„Pokud by se již v loňském roce důkladně publikovaly nevýhody tohoto řešení, zřejmě by se k paušální dani přihlásilo podstatně méně poplatníků,“ říká o výsledku Jana Janoušková, daňová expertka společnosti Kodap.

Snadný vyhazov z paušálního režimu

V první řadě ani přechod na paušální daň podle poradců neznamená, že by podnikatelé mohli vyhodit veškerou účetní evidenci a nearchivovat žádné doklady. Ačkoliv zákon přímo takovou povinnost neukládá, podnikatelé si musí hlídat, zda během roku nepřekročí milionový limit na příjmy. Při jeho překročení totiž budou muset své příjmy dodatečně zdanit.

„Do 15 dnů od chvíle, kdy překročení limitu zjistí, by to měl podnikatel oznámit finančnímu úřadu. Do konce roku ještě zůstane v paušálním režimu, avšak po skončení roku musí normálně podat daňové přiznání a přehledy na sociální a zdravotní pojištění,“ vysvětluje člen prezidia Komory daňových poradců ČR Jiří Nesrovnal. Peníze, které na paušální dani zaplatil, si pak podnikatel započte jako zálohy na daň a pojištění. A doplatí případný rozdíl.

Pokud podnikatel z paušální daně nepřechází na daňovou evidenci, ale plánuje si výdaje od příjmů odečítat prostřednictvím takzvaného výdajového paušálu, tedy procentem z příjmů, čeká ho ještě úprava základu daně. Ta se dělá proto, aby si podnikatel uměle nesnížil částku, kterou má státu zaplatit.

„Je to podobná úprava, jaká se dělá také, když podnikatel přerušuje nebo ukončuje podnikání. V takové situaci se základ daně zvyšuje o pohledávky a zásoby a snižuje o dluhy. Teď je otázka, jestli to při přechodu z paušální daně na paušální výdaje bude úplně stejně. To je v tuto chvíli sporné,“ upozorňuje Nesrovnal.

Komora daňových poradců k tomu nyní připravuje materiál, které chce projednat v rámci koordinačního výboru

Přechod na paušální daň neznamená, že by podnikatelé mohli vyhodit veškerou účetní evidenci a doklady. Z paušálního režimu totiž mohou snadno vypadnout.